

RIO-KF-432-1/2018

Bydgoszcz, dnia 30 marca 2018 r.

Pan
Marek Sikora
Wiceprezydent Grudziądza
Urząd Miejski w Grudziądzu
ul. Ratuszowa 1
86-300 Grudziądz

Szanowny Panie Prezydencie,

W odpowiedzi na wniosek WFN-V.074.02.2018 z dnia 6 marca 2018 r. (wpływ 07.03.2018 r.) skierowany na podstawie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561) w sprawie prawidłowej ewidencji przypisów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Grudziądzu, Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy przedstawia poniższe wyjaśnienia.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 z późn. zm.) do obowiązkowych zadań gminy należy, między innymi, utrzymanie czystości i porządku w gminie. Właściciele nieruchomości, stosownie do postanowień art. 6h powołanej ustawy, zobowiązani są ponosić na rzecz gminy, na terenie której położone są ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.). Zgodnie z art. 6i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami powstaje:

- 1) w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 – za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkują mieszkańcy,
- 2) w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 2 – za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstają odpady komunalne.

Przepis art. 6i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie reguluje jednak kwestii związanych z ewidencją dochodów wynikających z obowiązku ponoszenia opłat, a jedynie odnosi się do okoliczności powstania obowiązku wniesienia opłaty.

W oparciu o art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077) jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie.

Z dyspozycji ust. 2 art. 40 wynika, że plany kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) winny, m.in. uwzględniać, że:

1) dochody i wydatki ujmuje się w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą;

2) ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków.

Na podstawie delegacji ustawowej, o której mowa w art. 40 ust. 4, ustawy Minister Finansów wydał w dniu 25 października 2010 r. rozporządzenie w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, które opublikowane zostało w Dzienniku Ustaw z 2010 r. Nr 208, pod pozycją 1375. Rozporządzenie w § 2 ust. 1 pkt 9 wskazując na definicję podatków poprzez odesłanie do art. 3 pkt 3 Ordynacji podatkowej przesądziło, że przez podatki rozumie się również opłaty oraz niepodatkowe należności budżetowe. Należne gminie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi podlegają przypisaniu w ewidencji podatków zapisem Wn konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” Ma konto 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.

Do udokumentowania przypisów, rozumianych jako zobowiązanie podatkowe stanowiące obciążenie konta podatnika, zgodnie z § 4 ust. 1 tegoż rozporządzenia służą:

1) deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe;

2) decyzje;

3) dowody zrealizowanych wpłat nieprzypisanych, należnych od podatników;

4) postanowienia o dokonaniu potrącenia, o którym mowa w art. 65 Ordynacji podatkowej;

5) odpisy orzeczeń sądu administracyjnego, o których mowa w art. 77 § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej;

6) dokumenty, na podstawie których przypisuje się bankowi zobowiązanie w wysokości zapłaty dokonanej przez podatnika, w związku z art. 60 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej, stwierdzające obciążenie rachunku bankowego podatnika z tytułu zapłaty podatku - w przypadku gdy podatnik dokonał zapłaty za pośrednictwem banku, a bank obciążył rachunek bieżący podatnika, ale nie przekazał środków na rachunek bieżący urzędu.

W oparciu o § 9 ww. rozporządzenia ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej, a zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W myśl postanowień art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Okresem sprawozdawczym jest miesiąc, zgodnie z dyspozycją § 26 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

Na koniec podnieść należy, że co do zasady, dokumentem powodującym powstanie czy zmianę wysokości przypisu jest deklaracja. Mogą także wystąpić inne dokumenty, np. decyzja, zawiadomienie – o którym mowa w art. 6m ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach pod warunkiem, że zostały wskazane w polityce rachunkowości jako inny dokument wewnętrzny (zastępczy) jako dokument stanowiący podstawę przypisu (§ 4 ust. 4 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego w związku z art. 20 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 ustawy o rachunkowości), która de facto nie wskazuje za jaki czas pobierane będą opłaty (brak terminu zakończenia zapotrzebowania na świadczenie usługi odbioru lub zagospodarowania odpadów komunalnych) uznać należy, iż ma ona charakter bezterminowy, a dopiero zaistnienie przyszłych zdarzeń spowodować może utratę jej bytu prawnego.

Wobec powyższego, jako że przepisy powszechnie obowiązujące nie wskazują kiedy i w jaki sposób należy dokonać przypisu należności z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy stoi na stanowisku, że powyższa kwestia winna być uregulowana przez jednostkę w przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości. Zważywszy również na okoliczność powierzenia przez ustawodawcę organowi stanowiącemu gminy (w art. 6l ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) kompetencji w zakresie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przyjęte wewnętrzne regulacje w zakresie rachunkowości powinny być dostosowane do warunków miejscowych, by rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację majątkową i finansową jednostki (zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Tym samym w ocenie Izby dopuszczalne jest dokonanie przypisu należności z góry za cały rok w rozbiciu na terminy płatności wynikające z przepisów prawa miejscowego.

Przedstawiając powyższe, informuję jednocześnie, że wyrażone stanowisko nie jest prawnie wiążącą wykładnią obowiązujących przepisów prawa, a stanowi jedynie pogląd tutejszej Izby w zakresie zagadnień objętych zapytaniem.

Daniel
Jurewicz

Elektronicznie
podpisany przez
Daniel Jurewicz
Data: 2018.03.30
10:24:27 +02'00'
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy